

UPORABA ŽIVALI V ZNANSTVENE NAMENE – LETO 2020

Zahteva za poročanje izhaja iz 54. člena Direktive Sveta 2010/63/EU in Izvedbenega Sklepa komisije 2020/7569/EU. V Sloveniji pravno podlago za poročanje predstavljata Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št 23/13 – UPB3 in 92/20) in Pravilnik o pogojih za izvajanje postopkov na živalih (Uradni list RS, št 32/21). V skladu z 38. členom pravilnika, ki določa pogoje za uporabo živali v postopkih, morajo organizacije, ki v okviru projektov izvajajo postopke na živalih, vsako leto pripraviti letno statistično poročilo o uporabi živali v znanstvene namene. V poročilu so zajeti podatki o številu in vrsti uporabljenih živali, namenu uporabe, določeni dejanski težavnosti posameznih postopkov, itd.

Preglednica 1: Število in vrsta uporabljenih živali ter namen uporabe v letu 2020

Vrsta živali/Namen uporabe	Temeljne raziskave	Translacijske in uporabne raziskave	Regulativna uporaba in rutinska proizvodnja	Visokošolsko izobraževanje ali usposabljanje	Skupaj
miši (<i>Mus musculus</i>)	1.440	2.241	1.609		5.290
podgane (<i>Rattus norvegicus</i>)	19				19
kunci (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)			68		68
konji (<i>Horses</i>)				2	2
prašiči (<i>Pigs</i>)				8	8
ovce (<i>Ovis</i>)	2				2
domača kokoš (<i>Gallus gallus domesticus</i>)		407			407
Skupaj	1.461	2.648	1.677	10	5.796

V letu 2020 je bilo v Republiki Sloveniji v okviru odobrenih projektov uporabljenih 5.796 živali, od tega so skoraj 93 % predstavljali laboratorijski glodavci (miši in podgane) in kunci. Poleg tega so bile v majhnem odstotku uporabljene še naslednje vrste živali: prašiči, ovce, konji in domače kokoši.

Za temeljne in translacijske raziskave na področju onkologije, proučevanja različnih organskih sistemov (živčevje, gastrointestinalni, respiratorni, mišično-skeletni, imunski sistem, urogenitalni sistem itd.), endokrinologije, diagnostike bolezni, dobrobiti ter obnašanja živali je bilo uporabljenih 4.709 živali. Uporabljeni so bili laboratorijski glodavci (miši in podgane) ter ovce in kokoši.

Za namen regulativne uporabe in rutinske proizvodnje je bilo uporabljenih 1.677 živali in sicer 1.609 miši in 68 kuncev. Živali so bile uporabljene za namen kontrole kakovosti zdravil, vključno s testiranjem varnosti in učinkovitosti serije, kar predpisuje zakonodaja na področju zdravil.

V okviru visokošolskega izobraževanja je bilo uporabljenih 10 živali (2 konja in 8 prašičev), kar predstavlja 0,17 % vseh uporabljenih živali.

V projektih je bilo uporabljenih tudi 615 gensko spremenjenih živali (miši), kar predstavlja 10,61 % vseh uporabljenih živali. Živali so bile uporabljene za namen temeljnih raziskav, za proučevanje področja onkologije, endokrinologije, prebavnega trakta, imunologije, itd.

Uporabniške organizacije so za leto 2020 poročale o uporabi 0,41 % živali v nepovratnih postopkih, 75,69 % živali v blagih, 23,65 % v zmernih in 0,24 % v težavnih postopkih. Živali, ki so bile uporabljene v težavnih postopkih, so bile uporabljene za translacijske raziskave na področju onkologije in diagnostike bolezni.

Evropska komisija je na podlagi Direktive 2010/63/EU in Izvedbenega Sklepa komisije 2020/7569/EU pripravila skupno statistično poročilo o uporabi živali na ozemlju celotne Evropske unije. Poročilo zajema obdobje 2015 – 2017. Poročilo je dostopno [tukaj](#).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VARNO HRANO,
VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN